

Kreditforeninger vist sig som noget udmærket sikkert og solidt, saa at deres Soliditet kan sættes ved Siden af selve Statspapirerne, og, om end det ligger i Sagens Natur, at disse Papirer, der her er Tale om, aldrig kunne faa en saadan Sikkerhed som Kreditforeningsobligationerne og selvfølgelig ikke egne sig til Anbringelse af offentlige Midler, er det dog klart, at den mindre Soliditet, som med Nødvendighed maa kræves ved den sekundære Sikkerhed, alligevel vil gøre sig adskilligt mindre gældende, naar den som her gives af Foreninger med solidarisk Ansvar. Det viser sig da ogsaa, at Foreningerne have været ret forsigtige i deres Virkemaade. Jeg kender ikke Forholdene i alle Foreninger, jeg kender nærmest den i Aarhus, og der viser det sig, at i de to første Terminer har denne Forening anbragt 471,000 Kr. og anbragt dem saaledes, at den har ydet Laan paa gennemsnitlig 62½ pCt. af Vurderingssummen. Det vil altsaa sige, at de ere kun gaaede 2½ pCt. over den Laanegrænse, der er fastsat for Kreditforeningerne. Jeg siger ikke den Laanegrænse, Kreditforeningerne faktisk respekttere, thi de gaa lavere, end Loven tillader. Det forekommer mig, at der selvfølgelig, som overalt hvor det solidariske Ansvar kommer med, ikke er Tilbøjelighed og ikke kan være Tilbøjelighed til letfindig Anbringelse af Midlerne. Jeg tror derfor ikke, at vi her ved ville komme til at begunstige letfindige og usolide Foretagender.

Der er en Forstel mellem Forslaget i Fjor og det i Aar, og det er, at det i Fjor gav Ret til at yde Laan ogsaa uden Pant i faste Ejendomme, men som det fremgaar af Motiverne, er denne Bestemmelse ikke med i Aar, væsentlig fordi Trangen til saadanne Laan, altsaa rene Driktlaan, personlig Kredit, formentlig for Landbrugernes Vedkommende skulde være syldstgjort ved det af Landbrugsministeren forleden fremsatte Forslag. Dette Forslag er ikke til Forhandling her i Dag, men det er ganske plausibelt, at der ikke her er optaget Bestemmelser derom, thi hvad saadanne personlige Driktlaan i Byerne, Købstæderne og Njøbenhavn angaar, er det befendt nok, at der er ingen Vanskelighed for solide Laantagere ved at opnaa dem i Bankerne eller Sparekasserne mod Kaution. Jeg tror, det maa billiges,

at der er foretaget denne Forandring i Lovforslaget. Selvfølgelig vil det Udvalg, til hvilket Sagen forhaabentlig bliver henvist, kunne tage forskellige Ting under Overvejelse. Man vil jo kunne faa, ligesom man for Næsten i Fjor havde det, de paagældende bestaaende Kreditforeningers Statutter og se, hvor vidt disse Statutter formentlig byde tilstrækkelig Garanti, skønt det ganske vist ikke efter Forslaget her skal være Lovgivningens Sag at give den enkelte Forening de Begunstigelser, hvorom her er Tale. Forslaget gaar jo ud paa at bemyndige Finansministeren til efter sit Skøn at give Foreningerne dem. Smidlertid vil det altid have nogen Betydning for Sagens Overvejelse i det hele at se, om Statutterne for de fire Foreninger, der ere stiftede, ere saadanne, at de formentlig yde rimelig Sikkerhed. Det kunde tænkes, der var et og andet, der kunde foranledige Udvalget til at indsætte indskrænkende Regler, en vis Rettesnor for Finansministerens Afgørelse, men det skal jeg ikke nærmere indlade mig paa, det maa blive det paagældende Udvalgs Sag. Jeg skal altsaa kun anbefale Forslaget til det høje Tings Velvilje, idet jeg mener, at det vil være rigtigt at arbejde paa det og sørge for at faa noget ud deraf allerede i indeværende Samling. De paagældende Foreninger, som allerede udfolde en ikke ringe Virksomhed, ere generede ved at mangle de Begunstigelser, der her er Tale om, og om et større Opsving for dem kan der næppe være Tale, før de faa disse Begunstigelser.

Finansministeren (Püttichau): Digesom Forslaget i sin noget forandrede Skikkelse i Fjor blev modtaget med Velvilje af den ærede Tale, der den Gang havde Ordet — det var vist det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Vertelsen) — saaledes har Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu er fremkommet, ogsaa fundet velvillig Modtagelse af det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Neergaard). Jeg har da ikke noget videre at tilføje til de Ytringer, der nu framkom, idet ogsaa jeg ser paa det saaledes, at man, naar der dog sættes Udvalg, der bedst vil kunne overveje, hvilke Grundregler der muligvis bør indføres med Hensyn til Affattelsen af Statutterne